

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 1/10/2018

Adam Bodnar

IX.071.3.2015.ED

**Pan
Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości
Prokurator Generalny**

Al. Ujazdowskie 11
00-950 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze

Rekomendacje Organizacji Narodów Zjednoczonych w postaci Reguł Nelsona Mandeli, dotyczące traktowania więźniów, przyjęte zostały przez Zgromadzenie Ogólne ONZ już blisko 3 lata temu. Pismem z dnia 28 grudnia 2015 r. (l. dz. DWMPC-III-0820/1/15) p. Łukasz Piebiak – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości – poinformował mnie, że szczegółowa analiza zgodności polskiego prawa z Regułami jest prowadzona w resorcie sprawiedliwości. Wskazał także, że po ostatecznym uzgodnieniu polskiej wersji językowej Reguły zostaną opublikowane na stronach internetowych Ministerstwa Sprawiedliwości i Służby Więziennej.

W dniu 11 września br. na konferencji Human Dimension Implementation Meeting, jaka corocznie odbywa się w Warszawie, jedno ze spotkań dotyczyło właśnie Reguł Nelsona Mandeli. Zaprezentowano wówczas nową publikację pt. “Guidance Document on the Nelson Mandela Rules”¹, wydaną w sierpniu 2018 r. przez OBWE (OSCE) oraz Penal Reform International. Pragnę zwrócić uwagę Pana Ministra na tę publikację i konieczność jej przetłumaczenia na potrzeby szkolenia funkcjonariuszy Służby Więziennej. Aby Reguły Nelsona Mandeli były stopniowo wdrażane w poszczególnych systemach penitencjarnych państw – członków ONZ, niezbędne jest ich uwzględnienie w szkoleniach funkcjonariuszy SW.

---

¹ <https://www.osce.org/odihr/389912>

Ponadto, pragnę zwrócić uwagę, że w 2016 r. został także wydany przez ONZ “Technical Guidance for Prison Planning. Technical and operational considerations based on the Nelson Mandela Rules”², a więc poradnik odnoszący się do kwestii technicznych budynków więziennych, uwzględniający Reguły Nelsona Mandeli. W obliczu zapowiedzi, czy też rozpoczęcia już inwestycji budowy nowych jednostek penitencjarnych (w Brzegu, Sanoku, Działdowie, Chmielowie, Dębem), niezmiernie istotne pozostaje ich funkcjonalne zaprojektowanie i wykonanie. W realizacji tego zadania zapewne pomocny będzie wskazany dokument, który powinien być rozpowszechniany wśród funkcjonariuszy SW.

W związku z powyższym, uprzejmie proszę Pana Ministra o informację, czy zapowiadana w 2015 r. analiza zgodności polskiego prawa z Regułami Nelsona Mandeli została przeprowadzona w Ministerstwie Sprawiedliwości i jakie wnioski z niej wynikają. Bardzo również proszę o informację, czy treść Reguł została już upowszechniona wśród funkcjonariuszy SW, a w szczególności czy została uwzględniona w programie szkolenia funkcjonariuszy. Jednocześnie proszę o wzięcie pod uwagę w dalszych analizach rekomendacji ONZ zawartych w ww. poradnikach, które ułatwiają wdrożenie treści Reguł Nelsona Mandeli do polskiego systemu penitencjarnego.

Z wyrazami szacunku
(podpis na oryginale)

---

² https://content.unops.org/publications/Technical-guidance-Prison-Planning-2016_EN.pdf?mtime=20171215190045